

MỤC LỤC

Lời giới thiệu	10
Vương quốc dưới đáy biển	14
Điệu vũ tôm hùm	36
Nàng tiên cá nhỏ	42
Ông lão đánh cá và bà vợ	74
Khúc trữ tình của John Bạc	94

Khi và cá mập	100
Arion và cá heo	110
Quái vật Kraken	132
Quạ và cá voi	136
Cô vợ hải cẩu	148
Khúc hát cá voi	166

LỜI GIỚI THIỆU

Tôi yêu thích những câu chuyện, từ chuyện cổ bà tôi thường thủ thỉ, những mẩu tán gẫu vụn vặt tôi nghe lỏm được tại quán cà phê hay trên tàu (tôi hóng hớt ra phết!) đến những chuyện tôi tự nghĩ ra hoặc cập bến tâm trí tôi qua những giấc mơ.

Không gì lôi cuốn bằng một câu chuyện hay. Những câu chuyện hay nhất sẽ len lỏi vào trí tưởng tượng của ta và ngụ lại, để rồi bất ngờ dạt dào nổi lên. Những câu chuyện ma, chuyện phiêu lưu, vài mẩu chuyện hài, chuyện cổ tích và cả chuyện kể dân gian – tôi cố ghi nhớ tất cả để giữ chúng luôn sống động.

Dĩ nhiên, cách tốt nhất để giữ một câu chuyện sống mãi là kể chúng, kể đi kể lại cho những người khác nhau, theo nhiều cách khác nhau. Và điều thực sự tuyệt vời ở một câu chuyện là ta có thể thay đổi, biến chúng thành của mình. Mỗi lần kể chuyện là ta đang thổi vào nó sức sống mới, rồi chuyển giao cho một người khác giữ gìn.

Đó là điều tôi đang làm với cuốn sách này, tuyển tập thứ hai trong bộ ba cuốn mà tôi dành tặng các bạn. Cuốn đầu tiên là tất tật chuyện về chim chóc – *Chim sơn ca của hoàng đế và những chuyện kể có cánh*. Cuốn này, hẳn bạn đoán được từ ngay khi nhìn thấy bìa sách, bao gồm những câu chuyện về cá và đại dương.

Biển cả luôn thu hút chúng ta. Tôi yêu biển trong mọi trạng thái và mùa nước. Tôi thích những cơn sóng hè bình thản vỗ bờ đầy mê đắm và cả những đợt sóng bão táp dữ dội. Tôi yêu tiếng sóng dạt qua bãi sỏi rồi riu rít rút về với biển, kèm tiếng lách cách của sỏi đá. Tôi yêu cả dải ánh sáng bàng bạc rẽ mặt biển mỗi độ trăng tròn.

Biển cả ngập tràn bí ẩn và hiểm nguy nhưng cũng đầy sự sống, cả thật cả mộng. Chẳng có gì đáng ngạc nhiên khi biển đã gieo vào ta bao la câu chuyện trải dài khắp hàng thế kỉ. Những chàng thủy thủ và người đánh cá dong buồm trong lòng biển nhân từ để sống đời mạo hiểm, kì thú.

Họ thường là nhân vật chính và là người kể chuyện, tạo nên giai thoại về tiên cá, thần linh và quái vật... để hợp lí hóa những hiểm nguy họ phải đối mặt trên hành trình, thế rồi tạo nên cả một nền văn hóa của riêng mình.

Dưới biển sâu là một thế giới khác với những loài động vật và thực vật chỉ thuộc về đại dương, một thế giới nơi loài người chúng ta chẳng thể tồn tại nếu không nhờ sự trợ giúp của đủ thứ thiết bị hỗ trợ thở nhiều nhường. Những loài động vật và tôm cá thật dưới biển cũng diệu kì chẳng kém gì các loài viễn tưởng. Khi còn nhỏ, suốt một quãng thời gian dài, tôi đã nghĩ rằng bạch tuộc hẳn phải là một sinh vật huyền thoại, bởi làm gì có chuyện tồn tại thứ kì quái như con quái vật có tám chi cùng một cái đầu khổng lồ, lại còn thêm giác hút trên đồng xúc tu ngoe nguẩy?

Cuộc sống trên mặt đất được biển cả phản chiếu. Những đàn cá đông nhúc tụ lại rồi đột ngột chuyển hướng có khác gì những đàn chim chao liệng trên trời? Rong biển, đám hải quỳ cùng san hô là phóng chiếu của đời sống thực vật trên mặt đất. Rùa và hải cẩu, rái cá cùng loài hải mã to lớn là động vật của biển cả, và cá voi xanh khổng lồ hẳn là loài khủng long của đại dương.

Tôi đã quảng lưới rộng nhất có thể để chài về tuyển tập truyện cổ quây vây này. Từ châu Phi tới Orkney, từ Hy Lạp tới Greenland, từ chuyện xưa như hạt cát hay mới mẻ tựa bản tin sớm – bài thơ tuyệt vời *Khúc hát cá voi* của Sophie Stephenson-Wright. Mỗi câu chuyện là một hạt ngọc trai tuyệt sắc.

Tôi mong bạn sẽ vui thú tận hưởng chúng, nhiều như cách tôi mãi mê thuật lại.

VƯƠNG QUỐC DƯỚI ĐÁY BIỂN

Truyện này rất nổi tiếng tại Nhật Bản. Qua câu chuyện có những chú rùa và sự biến đổi đầy bốn cột của thời gian này, chúng ta sẽ chu du tới vương quốc đẹp tuyệt sâu trong lòng biển và phiêu lưu xuyên hàng thế kỉ.

Tôi luôn nghĩ loài rùa có vẻ gì đó rất bí ẩn. Chúng đẻ trứng trên bờ cát, dưới ánh trăng, và cùng đám rùa con mới nở quay lại biển khi triều lên. Cũng chẳng lạ lùng nếu chúng có khả năng thay hình đổi dạng.

Xưa kia, tại hòn đảo Nhật Bản nọ, có chàng đánh cá trẻ tên là Urashima Taro. Ngày nối ngày chàng đều chèo thuyền ra khơi, miệt mài buông câu, giờ nối giờ.

Chiều chiều, chàng kéo thuyền về bến và đem cá câu được ra chợ bán, luôn luôn dành lại một con cho mẹ và mình nấu bữa tối. Hai mẹ con dùng cơm, ngắm hoàng hôn buông và kể cho nhau nghe mình may mắn nhường nào.

Tối nọ, trên đường về nhà, Taro bắt gặp mấy thằng bé túm tụm quanh một con rùa bị lật ngửa, nằm tênh hênh bất lực. Mỗi lần con rùa tội nghiệp cố trở mình, đám trẻ lại lật nó, phá lên cười giễu tình cảnh trớ trêu của nó, rồi còn dùng que chọc chọc.

“Sao mấy đứa lại làm tình làm tội nó, con rùa có tội lỗi gì đâu? Sao mà tàn ác thế?” Taro quát bọn trẻ.

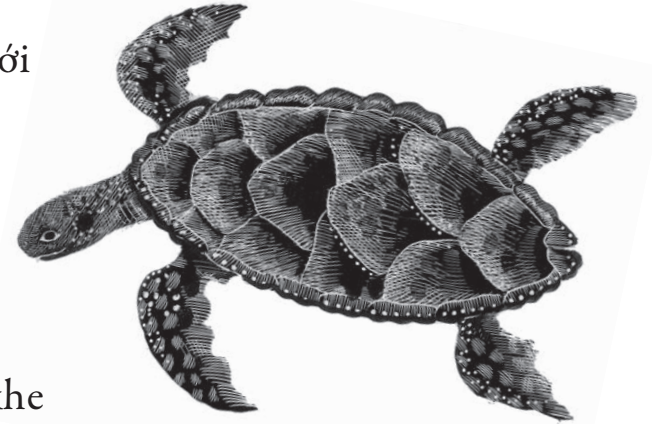
Chàng đuổi chúng đi và nhẹ nhàng nâng rùa lên, giúp nó lật mình. Rồi chàng cẩn trọng phủi cát trên mai rùa và thả nó xuống biển.

“Về nhà với cha mẹ mi đi, quy lão tiên sinh!” Chàng nói. “Chúc mi sống đến ngàn năm!”

Taro vội vã rảo bước về nhà, chàng nướng cá, nấu cơm, rồi lại hàn huyên cùng mẹ tới đêm muộn.

Ngày hôm sau, khi bình minh vừa mới lên tươi tắn, dịu dàng, Taro đã ngồi buông câu trên con thuyền khe khẽ bồng bênh trên mặt biển êm đềm.

Bỗng nhiên, chàng nghe có tiếng gọi tên mình.

“Chàng Taro, ời chàng Taro.”

Chàng quay đầu nhìn theo hướng có tiếng gọi, rồi nhận ra tiếng ấy vọng lên từ dưới nước.

Chàng nhìn xuống biển và thấy một con rùa đang bơi theo mạn thuyền.